

[Afghanistan Digital Library](http://hdl.handle.net/2333.1/gqnk98z6)

adl0607

<http://hdl.handle.net/2333.1/gqnk98z6>

This is a PDF version of an item in New York University's Afghanistan Digital Library (<http://afghanistandl.nyu.edu/>). For more information about this item, copy and paste the "handle" URL above into a web browser.

When referring to or citing this item please use the "handle" URL and not this document or the URL from which you downloaded it.

All works presented on New York University's Afghanistan Digital Library website are, unless otherwise indicated, in the public domain. The images available on this website may be freely reproduced, distributed and transmitted by anyone for any purpose, commercial or non-commercial.

NYU Libraries, Digital Library Technical Services, dlts@nyu.edu

کتابخانه محمد اکبر
عشقی
گرفته شده کابل افغانستان

عبد الاحد

تلاش
جغرافیای عسکری

از کتب عثمانیه : مأخوذ است

لوا مشر مکاتب عسکریه

السید محمود سامی

در مطبعه مکتب فنون حربیه طبع گردید .

طبع اول

کابل - سرطان - ۱۳۰۲

— مدخل —

چنانکه فن طبوغرافیا ؛ چوکات تعیبه
است همچنان مساحت تطبیق و جریان حرکات
سوق الجیشیه نیز ؛ جغرافیای عسکری است .
در تعیبه ؛ چنانکه اراضی ؛ معاون حرکات
است در صفحات سوق الجیش نیز ؛ اقسام ممالک ؛
همچنان معاون است . حتی نسبت به تعیبه ؛ استعانه
حرکات جسمه از اقسام ملکیت ؛ بیشتر و بزرگتر
است . چونکه تنها اراضی نی ؛ بلکه شمند و فرها
طرق قادیه و نهریه ، ابجار و غیره (وسائل
اجرا و حرکت) نیز ؛ به مدلول جغرافیای
عسکری ؛ داخل و حتی نسبت به احوال طبیعه ؛
زیاده تر حائز تأثیر و قیمت است .

- (جغرافیای عسکری) -

قسم اول

معلومات مختصره درباب سوق الجیش
[و یا مناسبت و ارتباط ما بین حرکات و احوال
جغرافیه]

حرب : برای تأمین و استحصال یک منفعت
و یا حق سیاسی ؛ عبارت از دوام نمودن مناسبت
دو دولت به واسطه قوت سلاح است . حرب ؛
به واسطه اعلان رسمی و یا به واسطه یک اخطار
که معادل آنست شروع میکنند و به واسطه عقد
صلح و خلاص میشود . سر از اعلان حرب .

اردو های طرفین و قوای بحریه آنها خصم

همدیگر یعنی دشمن همدیگر ا شمرده میشوند .

حرکات عسکریه که اینها بقابل همدیگر ا اجرا

میدارند حرکات حریه نامیده میشود .

يك حرب ا به دو نوع ا افاده کرده میتوان

شد :

۱ - نسبت به سنه که حرب ا دران واقع

شد .

مثلا : حرب ۱۲۹۹ .

۲ - نسبت به اسم مشترك دول محاربه .

درین حال ا مناسب آن دولتها را اول نوشته

کرده درمیان نام آنها يك خط فاصل ا نهاده

میشود .

مثلا : حرب (ژاپون - روس) .

جریان يك حرب هرگاه در ظرف زیاده تر

علاء احمد
لکھنؤ

از يك سال ؛ واقع شود سالهای مبدا و منتهای
حرب را تحریر نموده در میان آنها باز يك خط
وصل ؛ کشیده میشود .

مثلا : حرب ۱۸۷۷ - ۷۸ .

نظر به اصطلاحات ضرب ؛ مابین « حرب »
و « سفر » ؛ تفاوت میباشد . فی الحقیقه ؛
« سفر » به واسطه امر سفربری که علی الاثر ؛
پیشتر از اعلان حرب داده میشود آغاز میکند
و به واسطه عودت اردوها به حالت « حضربری »
ختم میشود و لهذا عمر سفر ؛ درازترست .

و نیز حرب ؛ هرگاه بیک علاق که حرب
مذکور در آن ؛ واقع شده باشد و یا بیک بلده
مهمه که حرب مذکور ؛ به بلده مذکوره ؛
معطوف و راجع باشد نسبت ~~کرده~~ یاد شود
تعبیر « سفر » ؛ مرغوبتر میباشد .

مثلا : سفر قریم ، سفر ویانه .
آن حرکات حزیبه که بداخل منزل اسلحه
ناریه طرفین مخاصمین اجرا می یابد « محاربه »
نامیده میشود . و مراکاه یک قسم عظیم قوای
اصلیه طرفین ؛ اشتراک کرده محاربه شود یعنی
بیک مقیاس واسع محاربه شود آن محاربه را
« محاربه میدان و یا معرکه » مینامند .
محاربه ها به نقطه مهمترین اراضی که محاربه
دران واقع شده است و یا به محال مسکونه
که به محل محاربه مجاورند نسبت کرده
یاد میشوند .

مثلا : محاربه دکه ، محاربه اسپینسوی .
تعبیرات (حرب) و (محاربه) را بموضع
یکدیگر استعمال نمودن غلط است .

حال سفر بری : قوت و تجهیزات قطعات

سازمانده

عسکریه را علاوه بر وقت حضر و تزئید نمودن
است اعلان حرب شود یا نشود .

دارالحرب : آن حصه مملکت دشمن است که
اردوهای طرفین مخاصمین در اثنای حرکات
حریبه و در آن حصه و اجرای حرکات کرده بتوانند
آن را برای طرفین « دارالحرب » مینامند .
بجزها نیز درین دارالحرب داخل است .

دارالحركات : بنا بر اجبار احوال جغرافیه و
يك اردوی مستقل و برای حصول يك دور
مخصوص حرب و در يك حصه دارالحرب و
مستقلاً اجرای حرکات میکنند . آن حصه را
« دارالحركات » مینامند . درین حال و بعضاً
در يك دارالحرب و يك چند دارالحركات میباشد .
بالفرض در وقوع يك حرب با دولت روسیه و در
دارالحرب سمت شمالی و (دارالحركات قطبی) و

۸

« دار الحركات هرات »

۱. تمییرات و قواعد سوق الجیشیه

ب - ۱ سوق الجیش ، تجمع سوق الجیشی ،
اجتماع نخستین

سوق الجیش : فن ویا صنعتیست که
برای استحصال مقصد حرب [یعنی برای زبون
کردن دشمن به درجه که دیگر مقاومت کرده
تواند] صورت استعمال و سائط حربیه را
در سفر می آموزاند .

وسائط حربیه : وسائط حربیه یک
دولت عبارت از اینهاست :

- ۱ - اردو و دونمای آن یعنی اردو و قوه بحریه ،
- ۲ - وسائط اتصالیه آن دولت [طرق]

عبدالاحد

شمند و فرها ، بالمعوم آلات ثابتة مخبره ، اسباب
خفيه] ،

۳ - استحكامات آن دولت .

احضار نمودن و ساقط مذکورہ بہ درجہ
ک بہ مقصد ؛ کفایت کردہ بتواند طائد بوقت
حضر است . آثار فعلیہ سوق الجیش ؛ بواسطہ
امر سفر بری ؛ شروع میکند . موضوع
سوق الجیش ؛ در سفر ؛ احوال را دیدہ تدابیر
مناسبتین را دریافت نمودن است . و موضوع
مذکور ؛ در خصوص تعیین هدف و استقامت
اردوی سفر و نیز در خصوص تأمین حرکات تمیہ
بہ شرائطیکہ برای ما موافقتین باشد میکوشد .
حال آنکہ احوال حربیہ ؛ متبدل میباشد
لہذا نهادن اصول های قطعی برای سوق الجیش ؛
ممکن نیست . مع مابقیہ ؛ قسم اعظمترین تبدلات ؛

عرب قتل‌هایی عربی چه است ؟

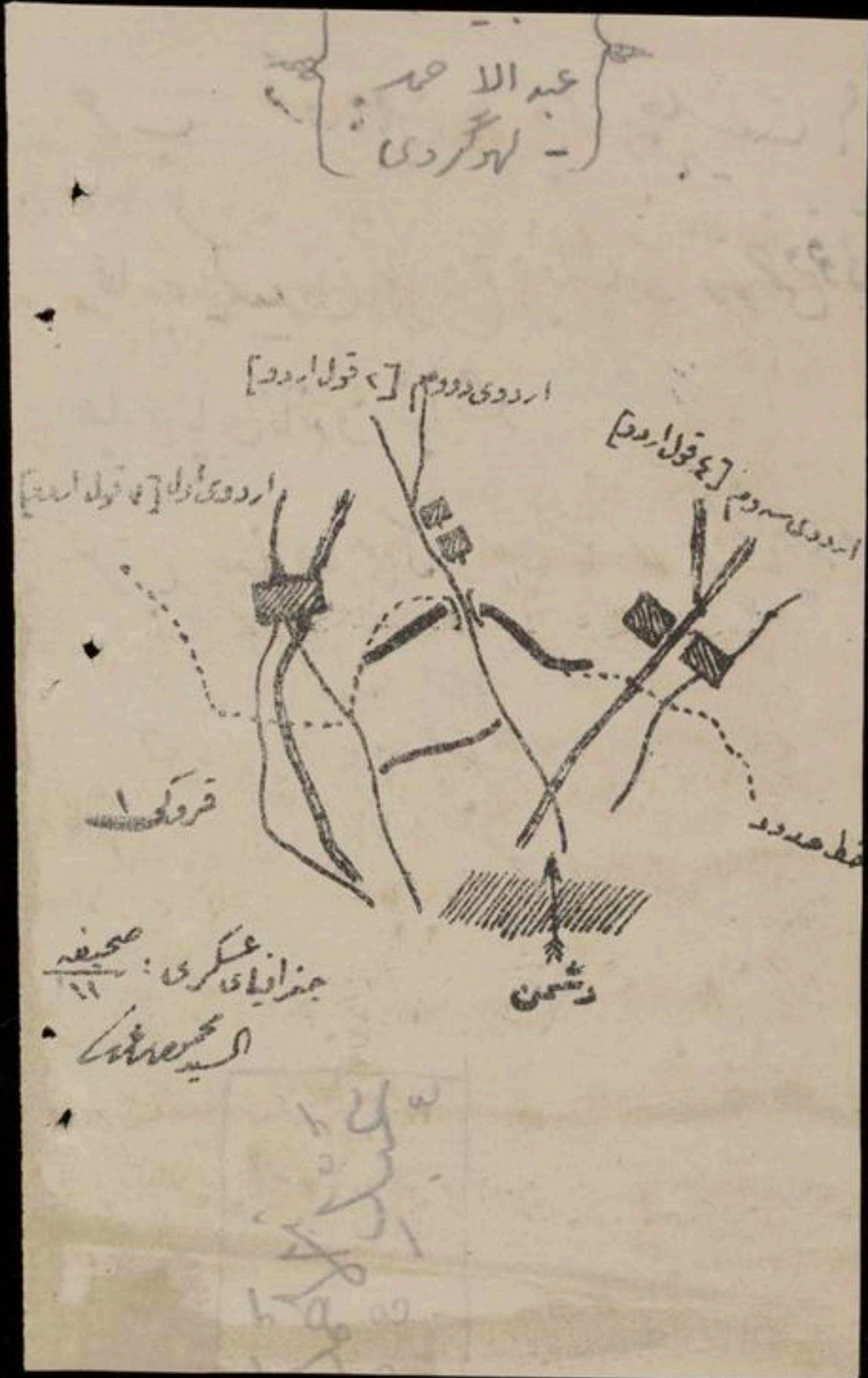
مخاربه یکمیدان کلان جنگ که از رزمی قوی

جای پای مانند نباشد

عرب چندهایی که مخاربه باشد عرب نامیده

عبدالله

مکتوب

ملل

خاصه به ادوات حربيه و به وسائط انصاليه و
تعلق دارد . و قواعد سوق الجيشيه كه در باب
عنصر اصلي كه عبارت از انسان باشد تقريباً
لا يتغير است .

تجمع سوق الجيشي : قطعات عسكريه كه به
حال سفر بري ؛ داخل ميشوند لاعلى التعمين
يعنى بدون ملاحظات عسكريه ؛ به هر
طرف حدود ؛ سوق كرده ميشوند . بلكه
اردو براى اينكه با اردوى دشمن ؛ به داخل
شرطهاى مساعد ترين ؛ محاربه كرده بتواند

اولاً تجمع سوق الجيشي ؛ اجرا ميدارد .
اردو بيكه سفر بر است اقسام مختلفه آن را به
جمعيتهاى مناسب (كه هر جمعيت ؛ يك ويا چند
قول اردو باشد) بالافراز ؛ آنها را يادر محلههاى
محاور حدود ؛ ويا در محلههاى بيكه به حرركات

خصانه ؛ مساعدترند مقرر میکنند . که این
 را مجمع سوق الجیشی مینامند .
 در زمان قدیم ؛ اقسام اردو را در يك منطقه
 حدود و حقی دريك نقطه آن ؛ جمع میکردند
 که این را « تحشید اردو » می نامیدند . حال آنکه
 درین زمان ؛ اردوها نسبت به زمان قدیم ؛
 خیلی جسیمتر گردیده است لهذا کافه قوت را
 در يك جای ؛ جمع نمودن ؛ هم در خصوص سوق
 و اداره و هم در خصوص اطاشه ؛ باعث مشکلات
 عظیمه میباشد . ازین سبب ؛ اقسام اردو در
 مناطق مناسبه دارالحرکات ؛ از همدیگر به فاصله
 کمایش میباشدند . يك اردوی سقر بر ؛ بدینگونه
 برای رفتن بمقابل اردوی خصم خود ؛ از راه های
 زیاده تر ؛ استفاده کرده میباشد [قزوکی ۱] .
 صورت اجرای مجمع سوق الجیش ؛ به ؛
 ۱ - راه ها و حدود شدند و فرها و وضعیت

شخصد و فرها ؛ و به

۲ - مقصد حرب [تعرض ویا مدافعه] ؛

و به

۳ - حال دشمن ؛ و به

۴ - وضعیت جغرافیه ؛ تابع است .

آن اتصالات ؛ که داخل مملکت را

به سرحد ؛ ربط میکند هرگاه بسیار باشد

به حرکات حربیه سریعاً شروع نمودن ؛ میسر

میشود ؛ بعد از تجمع ؛ هرگاه پیشرفت نکرده

به اردوی دشمن ؛ انتظار شود يك منطقه تنگ تر ؛

انتخاب نمودن مناسب میشود .

در مقابل يك خصم ؛ که عجول ویا زود

حاضر میشود در خصوص تأمین اکیال همین

تجمع فوق ؛ به بعض تدابیر مخصوصه ؛ مراجعت

نمودن و در خصوص محافظه حدود ؛ علیحده

تعمیر کردن لازم است .

در مملکتها یک و سائط اتصاله آن ؛
 قلیل و اراضی آن ؛ کوهی باشد تجمع ؛
 احوال اراضی ؛ زیاده تر تابع گردیده نهایت ؛
 اصول تحشید که در زمان قدیم بود نیز ؛ میگردد .
اجتماع : آن اردو ؛ که تجمع کرده است
 خاص برای اینک با دشمن ؛ محاربه کرده بتواند
 اجتماع میکند . این را (اجتماع) مینامند .
 اجرا نمودن اجتماع نخستین در زمین و زمان
 مناسب ؛ خیلی اهمیتدار است . خطائیکه درین
 خصوص ؛ واقع شود تصحیح آن ؛ خیلی مشکل
 و علی الاکثر ؛ محال است . محل اجتماع اردوهای
 زمان حال که موجود آنها بسیار است تبدیل
 نمودن ؛ به واسطه رفتارها و توقفهای عدید و
 مدید ؛ ممکن الاجرا میشود . آن اردو ؛ که
 در یک نقطه ؛ اجتماع کرده شد خواه سوق و

اداره و خواه اماشته آن ؛ خیلی مشکل است لهذا
 قطعات جسيمه عسکریه را بی وقت یعنی دشمن ؛
 وقتیکه هنوز خیلی دور باشد اجتماع کردن ؛
 غلط است . برای تکرار سوق و تحریک نمودن
 چنین اردوی مجتمع ؛ مجبوریت حاصل میشود که
 مجدداً به اقسام منقسم گردد .

۲) اس الحركات ، جبهه ؛

اس الحركات : يك اردو ؛ در خصوص خوراك
 و غيره ؛ اگرچه از منابهيك در داخل الحركات
 استفاده کرده می توانند اما خیلی لوازم هست که اقسام
 اردو ؛ لوازم مذکوره را در داخل دار الحركات ؛
 پیدا کرده و بعض لوازم را نیز به همراه خود برده
 نخواهد توانست . حال آنکه آنها را احضار
 نمودن ؛ و به درجه که پوره در وقت لازم ؛
 به اردو ها رسانیده شوند به اردوهای مذکور ؛

خبری که در ضمن لایحه سال
 بابت آن است
 هکذا

نزدیک بودن ؛ لازم است . نواقص حیوانات را
 در دارالحرب ها قسماً اکمال نمودن - آن هم
 اندک استفاده دار - ممکن است . برای نواقص
 جیبخانه ، مهبات ، اسلحه ، افراد و ضابطان ؛
 آنها را به منابع مملکت ؛ مراجعت کرده میشود .
 اینک ؛ آن قطعه اراضی را که یک اردو
 در آنجا کداههای اوزاق و مهبات خود را تأسیس
 میکنند و از آنجا قوای امدادیه خود را میگیرد و
 در آنجا مریضان سخت خود را نگاه میدارد
 « اس الحركات » مینامند . در مملکتهائی که
 شمندرقرها بسیار باشد یک قطعه اراضی
 را ، یک ولایت را ، یک منطقه را به عنوان
 اس الحركات ، تفریق نمودن ؛ حاجت نیست .
 در چنین جایها کافه مملکت اس الحركات میباشد .
 اردو وقتیکه پیشرفت میکنند در ممالک دشمن

اینگیز

اینگیز : متمدن و کافی ؛ شمندو فرها می یابد .
 اینها را هرگاه استعمال کرده بتواند (يك اس الحركات
 متحرك) به دست آورده میباشد . مگر عدد
 شمندو فرها در يك مملکت هر قدر که قلیل گردد
 به تأسیس نمودن چند نقاط ثابتة ، احتیاج
 حاصل میشود .

- وسعت اس الحركات ؛ به جسامت اردو تابع
 است . مثلاً ؛ ان اردو که قوتش ۱۰۰
 هزار نفر باشد نواقص خود را تنها از يك نقطه ؛
 تکمال کرده نمیتواند . اس الحركات يك اردوی
 بزرگ ؛ باید که يك قطعه اراضی واسعه باشد .
 يك شمندو فر که راه آهن آن ؛ فرد باشد
 برای يك ؛ و نهایت برای دو قول اردو ؛
 وظیفه اس الحركات دیده میتواند . نقاط مختلفه
 اس الحركات هرگاه به شمندو فریکه از داخل

مملکت می آید مر بوط باشد قیمت آن ؛ زیاده تر
می افزاید . هر گاه تجاوز دشمن به اس الحركات ؛
ملحوظ باشد اس الحركات باید که به واسطه
يك ويا يك چند موقع مستحکم ؛ تقویه کرده
شود .

اس الحركات هر گاه يك قطعه معینه اراضی
باشد اردو مر بوط آن میباشد . مسافه که
اردو از قطعه مذکوره ؛ دور شده بتواند
محدود است .

جهتیکه به نظر دقت آورده می شود اینست که
اردو دائما در وقت لازم ؛ ازین ؛ استفاده کرده
بتواند . در جایهای بی شمندوفر ؛ مسافه
مذکوره ؛ پنج الی هفت منزل است . اردو
هر گاه دور تر شود مجدداً به تأسیس يك
اس الحركات ؛ مجبور است .

[در ۱۸۹۷ در تالیا : اس الحركات اردوى
 عثمانى : علاوه برشمندوفر استانبول - سلانيك :
 سلانيك - مناستر : ونقاط سلانيك ، سورويچ ،
 مناستر : شده بود .]

جبهه : آن اردو : که تجمع سوق الجیش
 خود را اكمال کرده است خط موهوبیک
 قطعات پیشینه اقسام مختلفه اردوى مذکور را
 وصل میکنند جبهه ان اردو را می نماید .

استقامت جبهه نخستین اردو : نظر به تجمع
 اردوى دشمن ، به شکل و وضعیت خط حدود ،
 به مقصد حرب : بدل میشود . جبهه هایکه
 موازی به اس الحركات باشند از نقطه نظر اطاشه :
 فائده مند میباشدند . جبهه هرگاه برای احاطه
 نمودن اردوى دشمن : مساعد باشد يك وضعیت
 موافقترین سوق الجیشیه به دست آمده میباشد .

مرض جبهه هرگاه زیاده باشد اقسام اردو
 در هر نقطه به همان نسبت ؛ ضعیف میباشد .
 و در جبهه های تنگ ؛ قابلیت حرکت ؛ اندک
 میباشد ؛ بناءً علیه ؛ مرض جبهه ؛ با قوت
 باید که متناسب باشد . برای اینکه جبهه بی خطا
 باشد لازمست که اول به اول ؛ تجمع
 سوق الجیش ؛ محجماً یعنی بی خطا اجرا
 یافته باشد .

(۳) خط الحركات ، اتصالات ، خط

منزل :

خطوط سوق الجیشیه : اردو بیکه تجمع
 سوق الجیشی خود را اكمال نموده به حرکات
 حریبه ؛ شروع کرده است اقسام آن اردو ؛
 از اس الحركات خود ما به سوی اردوی دشمن
 و یا به سوی نقطه که به دست آوردنش مطلوب

است راه‌ها تعقیب میدارند؛ هیئت مجموعاً طرق
مذکور را «خطوط سوق الجیشیه» مینامند.

خط الحركات : اردو؛ از منطقه تجمع؛
به سوی دشمن و یا به سوی نقطه که بدست آوردنش
مقترن است که می‌رود آن راه‌هاییکه تعقیب میدارد
«خط الحركات» نامیده میشود.

اتصالات : راه‌هاییکه اقسام اردو را
بواسط الحركات خود؛ در مناسبت میدارند
«اتصالات» نامیده میشوند.

خطوط ارتباط : راه‌هاییکه در خصوص
تأسیس مناسبات؛ مابین اقسام اردو خادمنند
«خط ارتباط» نامیده میشود. از بیان فوق؛
چنین فهمیده میشود؛ که موجودیت خط الحركات؛
به حرکت اردوها وابسته است. حال آنکه
خطهای اتصال و ارتباط؛ خواه در حال سکون

عالمی

و خواه در حال حرکت اردو ها موجود میباشند .
هرگاه يك محاربه میدان ؛ مأمول نباشد
اطاشه اردو و سهولت سوق آن را مدنظر داشته
خط الحركات ؛ عبارت از چنین راه ها که تقریباً
بهم موازی باشند انتخاب میشود . و تدابیر
لازمه ؛ اتخاذ کرده میشود تا قطار هائیکه ازین
راه ها میروند در حین ایجاب ؛ به همدیگر ؛
مساوت نمایند و یا یکی از آنها به توقفهای
بی لزوم ؛ دوچار نشود . و هر وقتیکه تماس
با اردوی دشمن ؛ ملحوظ گردد خط الحركات
اردو ؛ عبارت از راه هائیکه بهم نزدیک شده
میروند میباشد . درین اثنا برای اینکه يك فکر
عمومی داده باشیم چنین بگوییم که ؛ قطار های
جناح چپ و راست يك اردو هرگاه از همدیگر ؛
اعظمی . ۵۰ کیلومتره دور باشند روزیکه قطارهای

مابین : به محاربه می چسبند تقریباً کافه قطار های
اردو : همان روز : به همین محاربه : اشتراك
کرده می توانند .

خطوط خارجه و خطوط داخله :

استطراد - دو و یا زیادہ اردو هرگاه
(خط الحركات) های آنها اردوی دشمن را
به صورتیکه احاطه میکنند بهم نزدیک شده بروند
مذکور اردو ها بر « خطوط الحركات خارجه »
و اردوی خصم بر « خطوط الحركات داخله »
میباشند . در اسفار سالفه : بعض اردوها
بر خطوط الحركات داخله بوده اند ابراز فعالیت
عموده چنین فواید : استحصال کرده توانسته اند
که خصمیکه عدداً فائق است قطار های متفرق
آن را علیحده علیحده مغلوب کرده اند . لهذا
از طرف ارباب نظریات اگرچه در خصوص خطوط

داخه و اهمیت زیاده اسناد میشود اما در حریمهای
این زمانه و جسامت اردوها ، تقریباً بیک
سویه بودن تریه و صورت سوق و اداره نمودن
آنها ، وسعت و مکملیت وسائط استکشافیه ،
استعداد و امکان یک چند روز دوام کرده
توانستن یک محاربه میدان ؛ آن فرصتها را
فادر ساخته و مباحث « داخه » و « خارجه »
را از اهمیت سابقه اش انداخته است .

خط منزل : خطهای اتصالات ؛ هرگاه تنها
از نقطه نظر اطاشه و اكمال نواقص آن ؛ تلقی
و مطالعه کرده شوند « خط منزل » یاد میشوند .
درین حال ؛ بقرار یک در بحث اس الحركات ؛
بیان شد طول خطوط اتصالیه بیک حد معین ؛
داخل میشود .

اردو بیک به سوی دشمن ؛ بیک جهت

و اسمه ، و بر خط الحركاتيك به اس الحركات ؛
تقریباً همود باشند حرکت میکنند اگرچه اتصالات
آن اردو ؛ امین میباشد اما اینها اعتباراً از زمانیکه
پیشوان خط منزل ؛ استعمال میشوند برای تنظیم
نمودن نقلیات بر آنها ؛ علیحده قوماندان و
هیئت اداره ؛ تعیین میشود [خدمات منزل] .
هرگاه از طرف قطعات خصم و یا از اهالی محلیه ؛
رسیدن ضرر به همین خطهای منزل ؛ محتمل باشد
برای محافظه نمودن آنها ؛ نسبت به تهلکه ؛ یک
قوت مناسبه از اصل اردو و یا از قطعات عسکریه
که از عقب خواهند آمد تفریق و تخصیص کرده
میشود . شمندو فرها از کافه طرق اتصالیه ؛
زیاده تر سریع التاثر میباشد لهذا محتاجند که
به نحت یک امنیت مکمل باشند .

علاصه
کوهی

ع (نقاط سوق الجیشیه ، قیمت نقاط ،
هدف ، هدف اصلی ، لایحه حرکات
حریه . سوق الجیش)

آن نقاط جغرافیه که ضبط نمودن آنها
حرکات حریه را تسهیل میدارد و یا محافظه
نمودن آنها وظایف اردو را تأمین میکند
نقاط سوق الجیش و یا نقاط سوق الجیشیه نامیده
میشوند . شهرها تقریباً دائماً خیلی احتیاجات
(وسائط اطاشه) را و مواد حریه را محتوی
و عقده طبیعی اتصالات را تشکیل میدارند .
اینها نقاط سوق الجیش اند . همکذا مواقع
مستحکمه ، پلهای انهار جسیمه ، تنگی های
مشهور سلسله جبال ؛ هر کدام یک یک نقطه
سوق الجیش است .

(قیمت جغرافیة) يك نقطه ، عبارت از آن قیمت
 است که نقطه مذکورہ ؛ نظر بہ منابع فروش و عدد
 و نوع اتصالاتش و . . . الخ دارد میباشد .
 و نیز نظر بہ تأثیریکہ بالفعل بر حرکات حربیہ داشته
 باشد علیحدہ (يك قیمت حربیہ) ؛ اکتساب
 کردہ میتواند . [بہ تاریخ ۱۸۹۷ ؛ یکبشہر
 (یعنی شہرنو) کہ بہ خط الحركات اردوی عثمانی ؛
 مصادف بود مردو قیمت را حائز بود] .

در حرب ؛ قیمت نقاط سوق الجیشیہ ؛ بواسطہ
 جسامت آنها نی ؛ بلکه بہ واسطہ تأثیر آنها بر
 حرکات ؛ تقدیر میشود . [بہ تاریخ ۱۸۷۷ ؛
 اردوی روس ؛ بعد از عبورش از نہر طونہ ؛
 پہلونہ کہ در جناح راستش بود از فلاح اربہ
 [یعنی سلمترہ ، روسجق ، وارنہ ، شمنی] و از
 ادرنہ ؛ قیمت زیادتر داشت .]
 نقاط سوق الجیشیہ ؛ در داخل يك دار الحركات

هرگاه به استقامت خطوط سوق الجیشیه : تصادف
کنند برای طرف مقابل : يك يك هدف میشوند .
آن نقطه که در حرب : برای اردوی دشمن و یا
برای اقسام این اردو : محل اجتماع و یا امر یعنی کدر
نباشد هدف شده نمی تواند .
پایخت ها سابق گفته شده بود که نقاط
سوق الجیشیه : در خصوص تسهیل
و تأمین حرکات حربیه : خادمند . مرکز اداره
اکثر حکومتات : چنانچه يك جزو مهم از اس الحركات
اردو های سبار خود ها : تشکیل میدارند
همچنان بر قوای ماده و معنویه همه مملکت : يك اهمیت
مخصوصه را حاز میباشند . بعضاً اردو های يك
حکومت : با وجودیکه تماماً پریشان نشده باشند
خبط نمودن و حتی تضییق نمودن مقر اداره آنها
در خصوص استحضال مقصد حرب : معاونت

میکنند و نیز جان...
 در بعض احوال ؛ برای اینکه دشمن را
 به سوی خود ما جلب و به یک محساربه ؛ اجبار
 کنیم حرکات را به استقامت پایتخت دشمن ؛ توجیه
 نمودن ؛ یک تشبیه فائده مند میباشد . بناءً علیه
 پایتخت ها نسبت به نقاط ساژه ؛ هدفهای مهمترین
 ترند .

هدف اصلی هنوز در وقت حضر ؛ تشکیلات
 قوای عسکریه دشمن را و وضع
 الجیش آن را ؛ اتصالات آن
 را ؛ خصوصاً شمندو فرهای آن را و تقریباً
 عدت اکیال کرده توانستن سفربری آن را
 تدقیق نموده به واسطه حسابانیکه
 حتی الامکان ؛ قریب حقیقت اند تخمین این را
 میکنیم که دشمن ؛ اردوی خود را آیا در کدام
 منطقه دارالحرکات و در کدام نقطه ؛ تجمع خواهد.

علاءالدین
لردوی

اگر در راه و اوضاعی میکنیم به اینک بمباراد ختام
 سفر بری ؛ اردوهای خود را از همین منطقه ؛
 از راه های قطعی تر و سریعتر ؛ سوق نماییم ؛
 همین منطقه اراضی و همین نقاط سوق الجیشیه ت
 بسیاری که قوای اصلی دشمن را اختوا میکنند و
 خواهند کرد - هدف ما میشوند ؛ لکن هدفیکه
 حرکات به آن ؛ توجیه میشوند منطقه و نقاط
 میباشند بلکه هدف اصلی ؛ اول به اول ؛ اردوی
 دشمن است در هر جای که باشد .
 پلان سفر بری به واسطه تدقیقات فوق ؛
 هنوز در وقت حضر ؛
 قوت و منطقه مجمع اردوی
 یک دولت که یک روز ؛ خصم شدن آن ملحوظست
 حساب نموده مقابله در باب طرز سفر بری
 اردوی ما ؛ و جایها یک به آنها سوق خواهد

شد ؛ و نظام حرب آن ا و خطوط الحركاتيک
بعد از تجمع سوق الجیش ؛ تعقيب خواهد کرد
و یا جاهايیکه در آنجا منتظر دشمن خواهد
شد ؛ و منطقه اجتماع نخستین و الحاصل
در باب هیئت مجموعه حرکات الی زمان مصادمة
نخستین ؛ از مقررات ؛ صرف نظر نموده یک قرار
همومی داده میشود .
همین ملاحظات و مقررات ؛ در یک لایحه
مخصوصه ؛ درج و مهیا کرده میشود تا در حین
شروع به مخاصمات ؛ فوراً تطبیق نموده شود .
حصة آن که باید به سفربری است « پلان سفربری » ؛
و حصه دیگر آن که از احوال بعد از تجمع
مباحث باشد « لایحه حرکات حربیه » نامیده میشود ؛
از محتویات آن ؛ تنها وظیفه داران ؛ با خسر

حیاشند . هرگاه به واسطه بعض اسباب مثلا
 يك تشكيل جدید و یا يك شمندوفر جدید ؛
 تبدلات واقع شود پلان و لایحه ها نیز ؛ تبعیاً
 به تبدلات مذکوره ؛ مظهر تبدلات
 میشوند .

۵ - حرکات

۱ - عمق رفتار و نتایج آن .

چنانکه نگاه داشتن يك نسبت مابین قطعات
 سفربری و مرض دارالحرکات ؛ لازم است همچنان
 برای اینکه اقسام اردو آزادانه اجرای حرکات
 کرده بتوانند عدد راه ها نیز ؛ باید که به نظردقت
 آورده شود . عدد راه ها هرگاه قلیل ؛ و قوتیکه
 سوق و تحریک میشود زیاده باشد عمق قطعاتیکه
 از یک راه برده میشوند البته می افزاید .
 آن نسبت که مابین عمق قطارها و مدتی که

برای تبدیل موقع نو یا توسیع جبهه قطار های
 مذکور ، مقتضی باشد چیرگیست که در باب سوق
 و اداره ، دانش آن ، الزم است و نتایج آتیہ ،
 یک فکر خوب داده می تواند برای اینکا قطعات
 جسیمه ، بی تکلف و سهل الحراة نمیشاند .

[در اردوی عثمانی ، عمق یک فرقه ، تنها
 یا سنکینبار های خود ، ۱۶ کیلومتره ، و از یک
 قول اردو ، ۳۴ کیلومتره قرار داده شده است .
 عمق قول اردو با قطار نقلیه اش بقدر ۵۰ کیلومتره

است]

آ - یک فرقه و یا یک قول اردو ، هرگاه
 از یک محل اجتماع ، روان شده به واسطه یک
 راه بیک نقطه که بیست کیلومتره (مسافت یک

قطار) دور باشد برود ، در آن مسافت